

UHERSKÉ TELEGRAMY

Uherské podací formuláře na telegramy použité na území Slovenska po vzniku Československé republiky se vyskytuju velmi vzácně a kompletní použité blankety jsou známy jen v několika ojedinělých případech. Častěji je výskyt ústřízků a výstřížků z uherských telegramů údajně z pozůstatnosti významných sběratelů a spoluautorů Monografie č. 1, Zdeňka Kvasničky a Eduarda Herouta.

1. Podaci formuláře

a) Podaci formuláře na telegramy pro komerční použití

Podaci formuláře uherských telegramů pro komerční použití byly poštou vydávány jako ceniny s klientem pošty byly pošťovány za poštou, jelikož výše byla uvedena na formuláře telegramu formou výčtu množství známek (štefek) s uvedenou cenou. Bylo k tomu formou bezúčtu i nejaka další služba spojená s podaním telegramu nemu autoritem známo. Hlavnost výčtu známek (štefek) byla podle dokumentů doložených materiálů 2F a 2H.

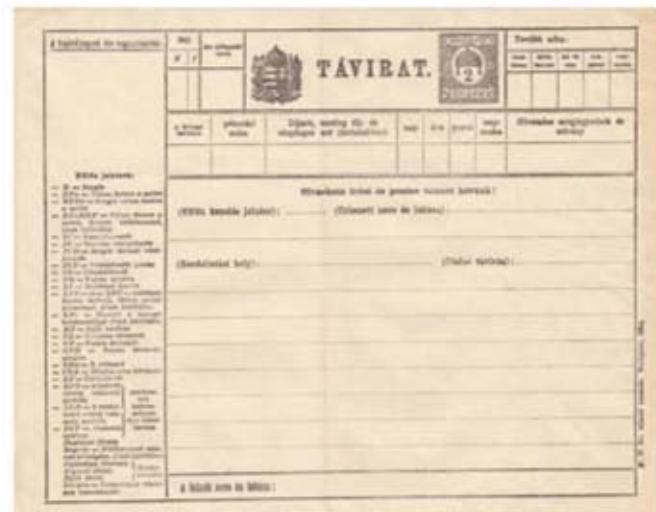
Poště zpravidla dle učtu byly podaci formuláře uherských telegramů vzdáleny na telegramy obvykle TÁVIRAT a telegramy správy SORGÓS TÁVIRAT.

Podaci formulář telegramu sloužil jako podklad pro podání telegramu a byly na něm uvedeny údaje o poštem a službě posílaného telegramu, text telegramu, údaje o adresantu a odosílatele a dále byly na něm vyplňeny vyplňovací známky za poštovní poštou.

Podaci formulář uherského telegramu byl jednodílný a současně 200x145 mm využíván na tenkém papíru běžného dobu naší historie hranice poštou uvedené barvy podle ročního řádu, který se uvažoval na formulář. Papír byl opatřen archivním vodotiskem s využitím mnoha poštovních štefek, ornamentů a proužků MTP. Podaci formuláře uherských telegramů byly ceniny buď jako jednodílné volné listy nebo jako štísky, ze kterých se vytahovaly, tyto formuláře byly opatřeny perforací na levé

straně formuláře a užívaly se telegramu a perfomaci návštěv.

Nepoužitý podací formulář uherského telegramu, tisk 1918

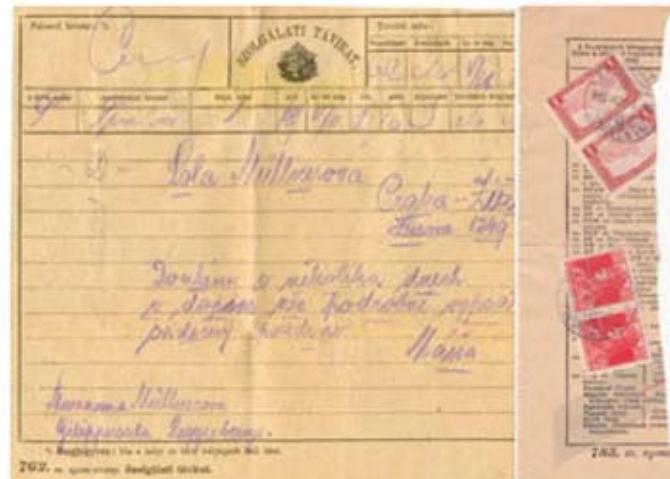
straně listu. Tisk byl členitý do tří celků. Ve středu horní části byl zadním druh telegramu, uherský znak a obrázek známky (štefek) a uvedenou hodnotou, dále byly v horní části vytisknuté kolonky pro údaje pošty a poskytnutí služeb včetně výše poštovného. V centrální části formuláře byl uveden adresant a vlastní text telegramu, další rámeček sloužil pro uvedení adresy odosílatele. Levá strana formuláře byla vyplňována pro následné vyplňování známek a byl na ní uveden výčet všech zkratkových označení v souvislosti s posíláním telegramů. Zadní strana byla bez tisku. Jazykové provedení podacích formulářů uherských telegramů bylo pouze maďarské.

b) Podaci formuláře na telegramy pro služební použití

Podaci formuláře uherských telegramů pro služební použití byly poštou vydávány jako nezpplatné tiskopisy používané pro vnitřní služební potřebu pošty.

Tiskopis byl označen, na rozdíl od ceniny, číslem tiskopisu uvedeným v zápatí formuláře. Pod tímto číslem byl tiskopis evidován v příslušném soupisu tiskopisů vydaných uherskou poštou. Tento soupis tiskopisů se autorům prozatím nepodařilo dohledat na rozdíl od obdobného soupisu vydaného pro rakouskou část monarchie, který převzala vzniklá československá pošta a novelizovala v letech 1921 a 1931. Seznam tiskopisů čs. pošty z roku 1931, který vychází z původního rakouského soupisu je autorům k dispozici.

Podaci formulář uherského služebního telegramu byl jednodílný a měl rozlohu 200x180 mm využíván na tenkém papíru malinové barvy. Podaci formuláře uherských služebních telegramů byly ceniny buď jako jednodílné volné listy nebo jako štísky, ze kterých se vytahovaly, tyto formuláře byly opatřeny perforací na levé straně listu. Tisk byl členitý do dvou celků. Ve středu horní části byl zadním druh telegramu SZÖLLEGÁLATI TÁVIRAT a uherský znak, dále byly v horní části vytisknuté kolonky pro uvedení údaje pošty. V centrální části formuláře byl uveden vlastní text služebního sdělení. Zadní strana byla bez tisku. Jazykové provedení podacích formulářů uherských služebních telegramů bylo pouze maďarské.

Podaci formulář uherského služebního telegramu nouzové použity pro podání komerčního telegramu, tiskopis 762 a ústřízek z tiskopisu 783 s perforací na levé straně listu použity komerčně na poště

Michalovce (Nagymihaly) 3. 11. 1918.

